

بك دوغرو شيلدر. ايرانك افكار حكيمه. سندن بحث ايدن آثار يوقايدن بري بيان اولديني اوزره زندوستا ايله دساتير و دبستان ناهنده كي كتابلردر كه بونلرك اك قديمي اولان زندوستا بجزك ايكنجي قسمني تشكيل ايله جكدر .

(مابعدی وار)

تراجم احوال

ابن باجه

(ابن باجه) لقيله اشتهار ايدن (ابوبكر محمد بن يحيى ابن الصاغة) اندلس حكماي اسلاميه سندنلر. طبعه، حكمتده، رياضياته، فلكياتده معلومات تامه سي اولديني كي مو- سيقيدهده (فارابي) قدر مهارتي واردی. ترجمه حالي تماماً مضبوط دكلدر. ابن باجه ميلادك اون برنجي عصرنده (سرقسطه) ايله لشك (تجيب) بلده سنده تولد ايتمش و (سر- قسطي) و (تجيب) لقبيله شهرت بولمشدر [۱] بعض مؤلفلر (ابن باجه) نك (قرطبه) ده تولد ايتديكني روايت ايدرلر. [۲]

ابن الصاغة نك پدری لقبندن آكلا- شلديني اوزره قيو مجيقله اشتغال ايدر مش . «شاگردانندن اولوب بعض آثاريني جمع وتدوين ايدن غرناطه لي ابو الحسن علي بن امام مجموعه مذكوره نك مقدمه سنده : عالم اسلامده فارايدن صوكره ابن باجه دن بيوك حكيم كلديكني بيان ايله، صاحب ترجمه يي ابن سينا به دخي ترجمه، ووجه ترجميني دلائل مقنعه ايله اثبات ايتمشدر» [۳]

ابن باجه بر مدت سرقسطه ده تدريس ايله مشغول اولدقدن صوكره (اندلس) ك مركز اداره سي اولان (سهويل)

[۱] قاموس الاعلام .

[۲] لغات تاريخيه وجغرافيه .

[۳] قاموس الاعلام .

شهرينه هجرت ايتمش و بوراده منطقه دائر برقاچ رساله تأليف ايله مشدر . [۱]

ابن باجه سرقسطه ده ايكن (ابو بكر صحراوي) نك وزيري اولمش ايدى . بر مدت صوكره (فاس) ه كيتديكي زمان (يحيى بن يوسف تاشفين) ده كنديسني او درجه ده اصعاد ايله دى. هجرتك ۵۳۳ ميلادك ۱۱۳۸ تاريخنده هنوز اوتوز بش ياشنده ايكن فاس ده وفات ايتمشدر .

(ابن ابى اصيبعة) لقيله معروف اولان مورخ مشهور (موفق الدين ابو العباس احمد بن قاسم جز- رجي) (عيون الانباء في طبقات الاطباء) اثر معتبرنده (ابو الحسن) دن روايه ابن باجه نك اندلس ده (الحاكم) ك زمان حكومتندن صوكره ظهور ايدن اعظم حكمان بري اولديني سويله يرك ترجمه حالنه دائر بعض معلومات ويرر .

(طوماس داكون) ، (آلبر لوغرمان) كي حكماي غربيه كتابلرنده (ابن باجه) دن اول (اندلس) ده ظهور ايدن يهودى برفيلوسو- فك آثارندن بحث ايتمشدر. عرب تاريخلرنده ايسه بوكا دائر معلومات يوقدر. [۲] مع مافيه ابن باجه نك اسپانيا عربلري آراسنده ظهور ايدن حكمانك اك برنجيسي اولديغنده شبهه ايديله مز . معاصري اولان حكيم (ابن طفيل) ابن باجه يي شخصاً طائيه ديني حالده مزيت علميه سني، سلامت فكريني وسرعت انتقالي تقدير ايدر (حي ابن يقطان) نام كتابنده ابن باجه نك اك مهم اثرلريني اتمام ايله مهنه تأسف كوستيرر . [۳]

مورخ ابن ابى اصيبعة نك روايته كوره ابن باجه طبعه، رياضياته، حكمته دائر

[۱] Biblioth. arabico-hispana escu- rialen is .

[۲] Dictionnaire des sciences phi- losophiques .

[۳] Philosophus autodidactus, sive Epi- tola de Hai Eben Yokdhan .

برقاچ رساله تأليف ايتمش ، ارسطونك اكثر آثاريني شرح ايله مشدر .

ابن طفيل ك ناطم اولديغندن بحث ايتديكي آثاردن اكثرى منطقه متعلق رساله لر دركه اسپانيانك (اسكوريال) مناستري كتابخانه سنده موجوددر . ابن باجه طبندن (كلام في المزاج بماهو طبي) ، فلكياتندن (نبذة يسيرة على الهندسة والهيئة) كتابلريني تأليف ايله مشدر .

(ارسطو) نك آثارينه يازديني شرحلر- دن اك مهمي (شرح كتاب السماع الطبيعي لارسطو طاليس) در . ابن باجه روحه دائر بر رساله وجوده كيتيديكي كي (كتاب اتصال العقل بالانسان) و (رسالة الوداع) ناملريله فلسفيه متعلق ايكي مهم اثر يازمشدر . (رسالة الوداع) ي عبرانيه ترجمه اولتمشدر . مندرجاتي مبدأ انسانيته دائر بعض محاكات فلسفيدهن، انسانك عقل فعال ايله اتصالندن، تصوفدن باخشدر . ابن باجه بوني آفريقايه سياحتندن اول تأليف و (رسالة الوداع) تسميه ايدرك احباسندن برذاته هديه ايتمش ايدى. [۱] (ابن سينا) نك لاتينجه ترجمه ايديلن آثارنده بوكا (ايبستولا اقسبه دي سيونيست) ديرلركه (رسالة الوداع) ديمكدر .

ابن باجه حقايق اشيا وماهيت ومو- جوداتك نظريات حكيمه وفلسفيه ايله آكلا- شيله بيله جكنه قائل اولور، و (امام غزالي) نك (المتخذ من الضلال) ني تنقيد ايدر . ابن باجه نك اك بيوك اثرى (كتاب تدوير المتوحد) در . حكيم شهر (ابن الرشيد) (كتاب الاتصال) نك خاتمه سنده ديركه : ابو بكر الصاغة تدوير متوحد ايجون قاعده آرامش ايسه ده اثر ناطم اولديني كي مقصدي ده بك قولاي آكلا شلماز . بز تدوير متوحدندن مقصدي نه اولديني شرح وايضاح ايتدك .

[۱] Dictionnaire d-s sciences philo- sophiques .

بوندن اول بوقدر کوزل بر اثر يازيله مامشدر. فقط تأسف اولورکه ابن باجه نك بواثرى موجود اولدينى کي ابن الرشديک يزجه معلوم اولان مؤلفاتنده بوکا دائر بر بحث يوقدر [۱]. يالکر يهود حکماسنندن و اون دردنجي عصر ميلادی رجالنندن (مونه زدوناربون) (ابن طفيل) ك (حی ابن يقطان) نامنده کی اثرينه يازدينى شرحده (ابن باجه) نك (کتاب تدبير المتوحد) ينه متعلق بعض معلومات ويرمشدر. (مونه ز دوناربون) ك فکرينه کوره (ابن باجه) نك تدبير متوحددن مقصدی حال انفرادده ملکات عقليه نك دهها زياده تکميل ويونك نتیجه سی اوله رق انسان مشهودات ومکوناتک ماهيته اطلاع کسب ايله دکدن صوکره عقل فعال ايله ايتديکنندن عبارتدر. ابن باجه اساساً حال تفردی توصيه ايدر کي کورونمز ايسده تأمین وجدان وحضور قلب ايچون بوندن باشقه چاره اولدينى ومحاسن ومکارم اخلاقک بوسايده اکتساب ايديله بيله جکني ادعا ويونی قابليت معاشرت وموازنه حياتيه نك مبدائی اولان توافق حسيات واستدلالک المهم بر شرطی عدايلر.

ابن باجه نك تدبيردن مقصدی بر تدبير خصوصى دکل، معاملات قوميه دن استخراج ايديلن بر قاعده عموميه در. اويله بر قاعده که اطلاق و عموميه دلالتی حسييله هر يرده و هر زمانده قابل تطبيق اوله بيله سی مشروطدر. ابن باجه (تدبير المتوحد) ينه (فصول قليلة فى السياسة المدنية وكيفية المدن وحال المتوحد فيها) نامنده بر شرح يازمش وبواثرنده متوحدك الجآت سياسيه ومدنيه قارشى وظائف مخصوصه سنى کوستر مشدر. (فصول تتضمن القول على اتصال العقل

بالانسان) ده (کتاب تدبير المتوحد) ه يازدينى شرحلردندر. ابن باجه (المعقولات الهيولانية) اثرنده مکوناتدن وهيولاييله صورت آراسنده کی مناسبات ماديّه ومعنويه دن بحث ايدر. بورا دهده تکميل مؤلفاتنده اولدينى کي (تدبير المتوحد) ده سويله ديکی نظرياتی ايضاح ايلر. فقط (ابن الرشديک) ديدیکی کي اکثرافاداتی مغلق ومظلمدر. بعض مؤلفلر (ابن باجه) نك ادبياتده دخى مهارت مخصوصه سى اولدينى روايت ايدرلر.

ابن باجه ارسطو نك آثارينه يازدينى شرحلردن (قول على بعض المقالات الاخيرة من كتاب الحيوان لارسطو طاليس) کتابنده افعال انسانيه نك اراده تجزيه و تفكر بر نتیجه سى اولدينى و حرکات طوعيه نك سوق طبيعى کي ادراك و تفهمله مترافق اولميان احوالدين عد ايديله ميه جکني سويلر. ابن باجه نك عمرى وفايتمش اولسديدى حکمتده ابن سينالر ابن الرشدلره تفوق ايده جکنده شبهه ايديله من ايدى. (سهيلى)

تحويلات هواييه و آتزه ژيسترور

بارومترولى

شوصوك زمانلرده تحولات هواييه کوسترمك ايچون «بارومتر آتزه ژيسترور» ناميله پاريسده آلات فييه فابريقه جيلرنندن ريشار برادرلريکي بر بارومتر و ايجاد ايتديلر که اساسى معدنى بارومترولى کي سکر پارچه معدن لوحه سى ايله بو لوحه لره مربوط وبونلرک انبساط وانضغاطنه کوره آشاغى يوقارى متحرک برابردن وهفتهده بر دفعه محورى اوزرنده صاغدن صوله دوغرو

دور ايدن بر ساعت ماکنه سنى محيط دائرهدن عبارتدر. ابره نك اوجنده بولنان بر قلم ساعت دائره سى اوزرينه صاريلان کاغده تماس ايدنجه بالطبع بر خط رسم ايدر. کاغديک اوزرنده هفته نك کونلرى يازمش اولدينى کي يوقايردن اشاغى فواصل متساويهده چيزلمش خطلر ساعتلره نصف النهار ونصف اليلى، صاغدن صوله رسم ايدلمش خطلرده ميليمترولى ارايه ايلر. ساعت ماکنه سنى مربوط اولان دائره منتظماً دور ايتدکجه معدنى لوحه لرك ارتفاع وانحطاطنى تعقيب ايدن قلم ده بلافاصله بر خط رسم ايدر. قلم کاغده اوزرنده چيزديکی ايکرى بوکرى خط برهفته ظرفنده کی تضيق نسبينک مقدار ودرجاتى کوستر.

معدنى وجيوله بارومترولى يالکر باقيلدينى زمان تضيق هوانك درجه سنى ارايه ايده بيلير. مثلاً بوکون فلان ساعتهده هوانك نه درجه بر ثقلتى حائز بولمش اولدينى کله جك سنه ييلك ايسته ديکمز حالده بونی شنديدن وبالخاصه بر يره قيد ايتمک کمز اقتضا ايدر. يکی بارومتر و ايسه بوکي تقيداته لزوم براقيور؛ بزه يالکر چيزلمش کاغدلری چيقاروب تاريخ صره سيله دسته له مک زحمى قاليور. حقيقه شايان استفاده اولان بواصول مقياس حرارت، مقياس رطوبت، مقياس ريار کي دهها بر جوق آتاده تطبيق ايدلمشدر. شهر مزده بو آلتك هنوز معدنى و وجيوله بارومترولى قدر استعمالى تعم ايتمه مشدر.

معلومدر که بارومترولى فورطنه، ياغهور، لطيف هوا کي تحولاتدن زياده تضيق نسيمى کي کوستر. بز بومقاله مزده بارومتر و نظرياتندن دکل تحولات هواييه نك بارومتر و لره صورت استدلالندن بحث ايدمک جز: حادثات هواييه يي تدقيق ايدن فن جوده بو خصوصه دائر قطعى بر قانون يوقدر. هله